

Горизонт 2020

[Програма «Горизонт 2020»](#) – найбільша програма Європейського Союзу, спрямована на фінансування досліджень та інноваційних розробок. Вона об'єднала всі попередні європейські програми з фінансування досліджень та інновацій, включаючи Рамкову програму з досліджень, Рамкову програму з конкурентоспроможності та інновацій і діяльність Європейського інституту інновацій і технологій, а її бюджет на 7 років (2014-2020 роки) становить близько 80 млрд. євро.

Спрямована на підтримку як досліджень, так і інновацій, програма «Горизонт 2020» має три основних напрямки: «Передова наука», «Лідерство у промисловості» та «Соціальні виклики».

Основними цілями програми є підтримка європейської науки на найвищому світовому рівні, усунення перешкод на шляху до створення інновацій і надання можливості співпраці державного і приватного секторів з метою проведення спільних досліджень і створення інноваційних продуктів.

Програма «Горизонт 2020» відкрита для кожного. Вона має просту структуру, що дозволяє зекономити час, який витрачається на бюрократичні процедури, і надати учасникам можливість сконцентрувати увагу на тому, що дійсно важливо. Цей підхід дозволяє суттєво скоротити час на запуск проектів і, відповідно, швидше отримувати результати.

Програма «Горизонт 2020» також передбачає проведення діяльності, спрямованої на подальший розвиток Європейського дослідницького простору. Метою цієї діяльності є руйнування перешкод і створення єдиного ринку знань, досліджень та інновацій.

В рамках програми «Горизонт 2020» також передбачено окремий інструмент підтримки малих та середніх підприємств, які мають значний інноваційний потенціал та достатню динамічність для здійснення революційних технологічних проривів і виведення на ринок інноваційних послуг. Удосконалення підходу до малих та середніх підприємств, включаючи посилення участі мікропідприємств, є одним із пріоритетів програми «Горизонт 2020», маючи на меті допомогти компаніям, які зараз швидко розвиваються, стати міжнародними.

Участь України у наукових та інноваційних програмах і проектах ЄС дозволяє українським вченим проводити фундаментальні дослідження в найбільших науково-дослідних центрах, виконувати широкий спектр новаторських, прикладних робіт, дає можливість залучати високотехнологічні галузі промисловості України до реалізації проектів і отримувати додаткові замовлення на створення високотехнологічної продукції п'ятого-шостого укладу, що також сприяє розвитку промисловості України.

Під час реалізації попередньої, Сьомої Рамкової програми з досліджень та інновацій, Україна зайняла лідируючу позицію серед країн Східного Партнерства та увійшла до десятки найбільш активних країн-партнерів, поступаючись лише США, Канаді та країнам БРІКС.

Так, наукові установи та вищі навчальні заклади України взяли участь у 126 проектах Сьомої рамкової програми з обсягом фінансування у сумі близько 26,5 млн. євро.

20 березня 2015 р. Україна підписала [Угоду про асоційовану участь](#) у програмі «Горизонт 2020» (ратифікована [Законом України від 15.07.15 № 604-VIII](#)), що дозволить нашій країні вийти на новий рівень партнерства з ЄС у сфері науки та технологій та значно підвищити ступінь залучення українських науковців, університетів, науково-дослідних організацій і установ до спільних європейських наукових досліджень, а також створить основу для структурних реформ у науково-інноваційній сфері України.

Водночас, асоційований статус дозволить Україні стати повноправним членом Європейського дослідницького простору і мати користь від однакових прав, обов'язків та умов діяльності з державами-членами ЄС. Крім того, це надасть додатковий імпульс як до збільшення кількості учасників проектів та розмірів фінансування наукових досліджень за рахунок ЄС на рівних умовах з установами держав-членів ЄС, так і розвитку інноваційної складової України та економіки в цілому.

Інтеграція української наукової спільноти до всіх дій програми «Горизонт 2020» сприятиме більшій спеціалізації у відповідності до науково-технічного сектору ЄС, а також прогресивної перебудови системи здійснення досліджень в Україні з урахуванням європейських особливостей, що носять переважно цивільний характер, базуючись на принципах рівного

співробітництва, з акцентом на конкурентоспроможність і сталий розвиток, з огляду на такі глобальні виклики як, наприклад, зміна клімату та охорона здоров'я.

Більшість проектів у програмі «Горизонт 2020» є проектами по налагодженню співпраці, де головною умовою є участь мінімум трьох партнерів з трьох різних держав-членів ЄС або асоційованих країн. Для пошуку партнерів існує кілька спеціалізованих служб, які допоможуть знайти учасників, що мають намір брати участь у проектах за різними напрямками, а також дають можливість опублікувати власні пропозиції щодо співпраці. Також Європейською Комісією створено в мережі інтернет спеціалізований [Портал учасника](#) програми «Горизонт 2020», на якому можна знайти оголошення про відкриті конкурси та іншу корисну інформацію.

З метою сприяння та надання підтримки українським учасникам [наказом Міністерства освіти і науки від 13 березня 2015 р. № 285](#) затверджено перелік національних та регіональних контактних пунктів програми «Горизонт 2020», які створені на базі вищих навчальних закладів, наукових установ, підприємств та громадських організацій. Основними завданнями НКП та РКП визначено, зокрема, інформування щодо програм ЄС у сфері досліджень та інновацій, а також інших європейських програм, у тому числі щодо поточних та наступних конкурсів, умов участі та подачі пропозицій, надання консультаційної допомоги щодо пошуку партнерів, вибору варіантів фінансування, організації належного управління, правових та фінансових аспектів, митних процедур тощо. Діяльність національних та регіональних контактних пунктів покликана сприяти якісному розширенню співробітництва з ЄС у науково-дослідній і технологічній сферах та підвищувати рівень інформованості щодо програми «Горизонт 2020» всіх зацікавлених осіб, незалежно від виду їх діяльності або галузі досліджень. Також розпочав свою роботу [Національний портал програми «Горизонт 2020»](#), на якому можна знайти корисну інформацію та посилання.

Докладніше дізнатись про програму «Горизонт 2020», її структуру та основні типи проектів, а також отримати корисні поради можна [завантаживши буклет Горизонт 2020: рамкова програма ЄС з досліджень та іновацій.](#)

Корисні посилання:

Головна сторінка програми:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>

Інформація про подачу проектів:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/guide.html>

[Національний портал програми «Горизонт 2020»](#)

[Офіційний сайт проекту «RI-LINKS2UA: Посилення дослідницьких та інноваційних зв'язків України»](#)

[Сторінка «Горизонт 2020» на офіційному сайті Європейської Комісії](#)

[Портал учасників Рамкових програм ЄС з досліджень та інновацій CORDIS](#)

[Угода про участь України у Програмі «Горизонт 2020»](#)